

... Дотегнало на българския народъ чуждото робство. Но най-много тежало то на свободолюбивите чеда на планините: панагюрци, копривщенци, котленци, клисурци, карловци, калоферци, габровци, батачене и пр. Отъ една страна, планината развивала и поддържала у тяхъ свободенъ духъ. Отъ друга пъкъ, тъ често пътували изъ чужди страни и виждали напредъка на свободните народи. А у дома си живѣли като безправни роби. Отъ тѣзи противоречия у тяхъ лека-полека се заражда мисълта да поведатъ дружна борба, за да си извояватъ човѣшката и политическа свобода. А

това може да се постигне само като се премахне чуждото робство. Но тъ добре разбираятъ, че борбата за свобода е тежка задача, която изисква скъпи жертви и непосиленъ трудъ. Иска братски сговоръ и организация. И просвѣта.

Започната е тайна борба за народна свобода. Панагюрище става срѣдище на четвърти революционенъ окръгъ. Начело на движението застава копривщенецъ Гаврилъ Хълтевъ, известенъ подъ чуждото име Георги Бенковски. Лицето, което е носѣло името Бенковски, нѣма нищо общо съ Панагюрското въстание. Той билъ полски патриотъ, пратенъ отъ руското царско правительство на заточение въ островъ Сахалинъ (въ Великия океанъ). Антонъ, а не Георги, успѣлъ да избѣга презъ Япония въ Турция и отстѫпилъ паспорта си на българина Стоянъ Заимовъ. Последниятъ отъ своя страна го предадъл на нашия Гаврилъ Хълтевъ, който започ-

Къщата на Райна Княгиня